

# **ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОМІСІЮ З ЕТИКИ**

**спільноти**

**Вінницького національного технічного університету**

**Затверджено:**

**Вченою радою**

**Вінницького національного**

**технічного університету**

**Протокол №2**

**від 26 вересня 2019 р.**

**Голова Вченої ради**

**В.В. Грабко**



**Вінниця – 2019**

## **1. Загальні положення**

1.1. З метою моніторингу дотримання членами спільноти Вінницького національного технічного університету (далі – ВНТУ, університет) моральних та правових норм Кодексу етики ВНТУ в університеті створюється Комісія з етики (далі – Комісія).

1.2. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про засади запобігання і протидії корупції» іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом університету, Кодексом етики ВНТУ та цим Положенням.

## **2. Формування Комісії та її склад. Права та обов'язки Комісії.**

2.1. Склад Комісії затверджується Вченою радою університету терміном на 2 роки. Комісія працює у складі п'яти членів (по 1 представнику від студентського самоврядування та профспілки студентів університету, 1 представник від профспілки працівників університету та 2 представники від працівників університету).

2.2. У разі вибуття члена Комісії, Вченою радою університету затверджується новий член Комісії на місце особи, яка вибула.

2.3. Голова Комісії обирається її членами простою більшістю голосів на першому засіданні Комісії.

2.4. Компетенція Комісії зводиться до підтвердження чи спростування факту порушення членом університетської спільноти Кодексу етики ВНТУ. У випадку, якщо внаслідок роботи Комісії буде виявлено порушення норм законодавства України, відповідне рішення Комісії негайно, але не пізніше трьох робочих днів з дня ухвалення, передається ректору університету для звернення до відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування або правоохоронних органів.

2.5. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу та надавати пропозиції адміністрації університету стосовно накладання відповідних санкцій щодо окремих осіб.

2.6. Для своєї роботи Комісія має право залучати будь-якого працівника університету для отримання висновків, консультацій тощо в межах компетенції цього працівника.

## **3. Порядок роботи, розгляду звернень та прийняття рішень Комісією.**

3.1. Формою роботи Комісії є зазвичай відкриті засідання, які проводяться за потреби.

3.2. Засідання Комісії вважається правомочним, якщо у ньому взяли участь не менше трьох її членів.

3.3. Рішення Комісії приймаються простою більшістю голосів присутніх. У випадку рівності голосів вирішальним є голос Голови Комісії.

3.4. Член спільноти, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення Кодексу етики ВНТУ, повинен повідомити про це Комісію.

3.5. Якщо член університетської спільноти, має сумніви, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс етики ВНТУ, він може звернутися за консультацією до Комісії.

3.6. Якщо члени університетської спільноти потрапили у ситуацію, в якій існує можливість тиску на їх незалежність, об'єктивність, чиниться тиск на їхню думку (із боку керівництва, колег чи батьків), дані факти повинні бути доведені до відома Комісії.

3.7. Моральним обов'язком члена університетської спільноти є протистояння практиці неетичної та некомпетентної діяльності та виносити обговорення цього питання на розгляд Комісії.

3.8. Будь-який член університетської спільноти має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень Кодексу етики ВНТУ. Неприйнятно як подавати безпідставні чи анонімні скарги, так і підтримувати їх подання.

3.9. На засіданні Комісії бажана присутність члена університетської спільноти, морально-етичне (-ні) діяння якого розглядаються Комісією. При повторній неявці такої особи на засідання Комісії без поважних причин рішення приймається без її присутності.

## **ПРАВИЛА ПОПЕРЕДЖЕННЯ І БОРОТЬБИ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМИ ДОМАГАННЯМИ, НЕЕТИЧНОЮ ПОВЕДІНКОЮ ТА ДИСКРИМІНАЦІЄЮ У ВНТУ.**

У своїй діяльності ВНТУ дотримується законодавства України у сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації, зокрема, Конституції України, Закону України “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”, Закону України “Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні” та керується цими Правилами попередження і боротьби із сексуальними домаганнями, неетичною поведінкою та дискримінацією у ВНТУ (далі – Правила).

### **1. Загальні положення.**

ВНТУ засуджує гендерне насильство, у тому числі, сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі, дискримінацію всіх форм і видів та зобов’язується сприяти протидії цим явищам.

З метою попередження сексуальних домагань, дискримінації та неетичної поведінки загалом, у ВНТУ заборонені:

– дискримінаційні висловлювання (які містять образливі, принижуючі твердження щодо осіб на підставі статі, віку, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації, кольору шкіри, релігійних переконань тощо);

– утиски (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);

– мова ненависті (висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо певної особи чи груп) на підставі статі, віку, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації, кольору шкіри, релігійних переконань тощо.

Ці Правила застосовуються під час працевлаштування, трудових відносин, оплати праці, освітнього процесу у ВНТУ та в процесі здійснення його статутної діяльності.

Для цілей цього документу сексуальними домаганнями вважаються дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні/небажані пропозиції та/або зауваження, жарти, повідомлення та листи, демонстрація зображень тощо) або фізично (небажані доторкання та поплескування тощо), що принижують чи ображають особу, яка перебуває у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування.

Адміністрація та керівництво структурних підрозділів ВНТУ зобов'язані проводити внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань, неетичної поведінки та дискримінації.

Комісія з етики (далі – Комісія) відповідає за поширення інформації про Правила, сприяє обізнаності трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань, неетичної поведінки та дискримінації, надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів щодо попередження вказаних негативних явищ, отримує і розглядає скарги щодо порушення Правил.

Комісія сприяє дотриманню етичних принципів і стандартів та розв'язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти, має право подавати пропозиції щодо інформування колективу ВНТУ щодо неетичних випадків, зокрема, попередження і боротьби із сексуальними домаганнями. У ВНТУ передбачено два шляхи реагування на неетичні випадки, зокрема, стосовно сексуальних домагань – формальний та неформальний. У разі можливості, сторони, залучені до даного випадку, заохочуються вирішувати ситуацію, що склалась, неформальних шляхом. Застосування положень даних Правил не виключає можливість застосування норм чинного законодавства щодо захисту особою її прав.

## **2. Подання скарги щодо неетичних випадків, зокрема, сексуальних домагань**

Якщо працівник/здобувач вищої освіти або працівниця/ здобувачка вищої освіти ВНТУ вважають, що щодо них в університеті було порушено Правила, він або вона можуть подати скаргу.

Також задля дотримання власних прав особа, яка вважає, що щодо неї мають місце сексуальні домагання, дискримінація, неетична поведінка повинна безпосередньо та невідкладно повідомити особу, яка вчиняє відповідні дії, про необхідність їх негайного припинення.

Скарга подається до Комісії з етики у письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) і повинна містити опис порушення права особи, зазначення моменту (часу), коли відбулося порушення, факти і можливі докази, що підтверджують скаргу. Скарга може бути подана протягом 30 днів із дня вчинення діяння або з дня, коли повинно було стати відомо про його вчинення. Скарга може бути надіслана на електронну поштову скриньку [:vntu@vntu.edu.ua](mailto:vntu@vntu.edu.ua)

Письмова скарга подається через канцелярію ВНТУ, яка передає скаргу до Комісії з етики не пізніше трьох робочих днів.

## **3. Розгляд скарги щодо неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань та дискримінації.**

3.1. Після отримання скарги Комісією щодо неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань та/або дискримінації проводяться консультації зі скаржником/скаржницею з представниками Комісії, скаржник/скаржниця може обрати наступні способи вирішення ситуації щодо неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань.

3.1.1. Неформальна процедура. Комісія (представник Комісії) отримує в письмовій формі від скаржника/скаржниці уточнюючі та додаткові деталі, пов'язані із неетичною поведінкою, зокрема, сексуальними домаганнями, дискримінацією, зокрема дата, місце, час, особи, залучені до ситуації, свідки тощо.

Протягом 10 робочих днів Комісія зустрічається з особою, на дії якої було подано скаргу, та ознайомлює її зі змістом скарги.

Протягом тридцяти днів Комісія проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію.

Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на 60 днів, з прийняттям відповідного рішення Комісії.

У разі необхідності Комісія може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників ВНТУ, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається.

Комісія вивчає скаргу, надає консультації обом сторонам, пропонує способи вирішення ситуації, що виникла у зв'язку з неетичною поведінкою, зокрема, сексуальними домаганнями, дискримінацією (які не передбачають прийняття адміністративних/дисциплінарних рішень керівництва університету/структурного підрозділу).

У разі досягнення спільного рішення, воно оформляється в письмовій формі та підписується скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою. Примірник такого спільного рішення передається до архіву ВНТУ в установленому порядку.

3.1.2. Формальна процедура. Формальний шлях реагування на неетичну поведінку, зокрема, сексуальні домагання, дискримінацію здійснюється в разі:

- якщо скаржником/скаржницею обрано формальну процедуру;
- відмови відповідача/відповідачки від неформальної процедури;
- якщо шляхом неформальної процедури не було досягнуто спільного рішення;
- якщо сексуальні домагання здійснювалися щодо неповнолітньої особи;

–якщо скарга була подана безпідставно.

Комісія в межах формальної процедури після отримання скарги обов'язково інформує керівництво університету.

Протягом 10 робочих днів проводиться засідання Комісії на якому вирішується чи скарга дійсно стосується неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань, дискримінації і чи її розгляд належить до компетенції Комісії.

Протягом тридцяти днів Комісія від дня отримання скарги проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію.

Строк розгляду може бути продовжено не більше, ніж на 60 днів, з прийняттям відповідного рішення Комісії. У разі необхідності Комісія з етики може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників ВНТУ, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається.

Висновок Комісії щодо відповідності скарги та рішення Комісії щодо ситуації описаної в скарзі готується в межах встановлених строків та подається невідкладно керівництву університету, скаржнику/скаржниці, відповідачу/відповідачці.

3.2. На підставі рішення Комісії керівництво університету приймає відповідні рішення, передбачені та дозволені законодавством, зокрема непередставлення до нагород, подяк, зняття надбавок, не рекомендація до обрання за конкурсом (для працівників) не зарахування додаткових балів у рейтингу, не надання заохочень (для здобувачів вищої освіти), рекомендація для відвідування психолога тощо.

3.3. У разі, якщо скарга щодо вчинення сексуальних домагань стосується неповнолітньої особи, Комісія обов'язково проводить зустрічі з батьками (законними представниками) неповнолітньої особи.

#### **4. Моніторинг дотримання Правил з попередження і боротьби із неетичною поведінкою, сексуальними домаганнями та дискримінацією .**

4.1. У кінці календарного року Комісія з етики готує і оприлюднює для спільноти ВНТУ щорічний звіт, який містить, зокрема, наступні дані:

- проведені Комісією заходи з запобігання неетичної поведінки та попередження і боротьби із сексуальними домаганнями і дискримінацією;
- проведені структурними підрозділами тренінги;
- кількість скарг щодо неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань та дискримінації загалом та по структурних підрозділах;
- аналіз питань, що були порушені у скаргах, поданих до Комісії з етики у ВНТУ.

#### **5. Вимоги до змісту друкованих матеріалів і публічних висловлювань.**

5.1. Задля поширення Правил попередження неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань та дискримінації у ВНТУ у власних он-лайн і друкованих матеріалах, а також публічних висловлюваннях працівників ВНТУ:

- забороняється вживання дискримінаційної лексики, дискримінаційних висловлювань та мови ненависті (на підставі статі, віку, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації, кольору шкіри, релігійних переконань);
- заохочується (у випадку доречності) наголошення на важливості принципів рівності та недискримінації;
- у аналітичних матеріалах (у випадку доречності) допускається можливість презентувати дані, беручи до уваги гендерну та недискримінаційну компоненти аналізу (наприклад, презентувати дані, дизагреговані за статтю).

Загалом в основних напрямках діяльності та в аналітичних матеріалах основних проєктів ВНТУ зобов'язується дотримуватися Правил.

5.2. Студентські організації та структурні підрозділи ВНТУ повинні дотримуватися у своїй діяльності, публічних висловлюваннях (повідомленнях) та публічних матеріалах засад високої культури, поваги до особистості, недискримінації тощо.

У разі необхідності, з метою попередження неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань та дискримінації Комісія надає консультативну підтримку студентським організаціям та структурним підрозділам ВНТУ.



Керівництво ВНТУ має право в разі порушення вищезазначених положень щодо загальноприйнятих етичних норм вживати адміністративні заходи. Про вищезазначені порушення, вчинені студентськими організаціями та структурними підрозділами, інформація надається Комісії через електронну поштову скриньку [vntu@vntu.edu.ua](mailto:vntu@vntu.edu.ua).

### Приклад 1

Заходи ВНТУ щодо інформування про попередження неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань та дискримінації.

Назва заходу, час і місце проведення	Мета / завдання	Аудиторія: скільки людей відвідали (чоловіки / жінки)

### Приклад 2

Скарги щодо неетичної поведінки, зокрема, сексуальних домагань та дискримінації

Місяць, рік	Кількість скарг подано	Назва підрозділу ВНТУ	Коротка тематика скарги	Прийняті рішення